

тически распореждания прѣдъ боя, тактическото прѣвъходство и опитност на прусскитѣ войски, особено на конницата, прѣвождана отъ Зейдлица — всички тѣзи извѣнрѣдни згоди на страната на прусситѣ, които застрашавали русската армия съ пълно поражение, били напълно уравновѣсени съ непоколебимото мнежество, блѣскавата храбростъ и особенно съ извѣнрѣдната твърдостъ и упоритостъ въ боя, свойственни на русскитѣ войски и които накарали Фридриха, отдавайки имъ справедливия

дѣлъ на удивление, да каже, че *пó лесно въ тѣзи хора* (русситѣ) да ги избиеши, отколкото да ги побъдиши! Цорндорфското сражение повдигнало въ мнѣнието на Фридриха малко уважаванитѣ до тогава отъ него руски войски — и не безъ причина: безъ да говоримъ вече за загубата му въ общѣ, трѣбва да отбѣлѣжимъ, че въ това сражение той се лишилъ отъ най добрата си пѣхота и ако би одържалъ още нѣколко такива побѣди, то би останалъ съвсѣмъ безъ армия.

Н

§ 56

Дѣйствията въ Саксония, Лузация и Силезия.

Движенietо на Дауновата армия и тѣзи на германскитѣ окрѣзи за Лузация и Саксония. — Извинето на Фридриха въ Саксония.

Слѣдъ оттѣглованието на Фридриха отъ Силезия къмъ долній Одеръ, Даунъ, имайки прѣдъ видъ да съдѣйствува на русската армия и да отвлѣче отъ нея частъ отъ силитѣ на Фридриха, испратилъ Лаудона съ единъ силенъ корпусъ отъ лагера при Горциновеси прѣзъ горня Лузация къмъ Одеръ. Лаудонъ трѣгналъ прѣзъ Арнау и Зейденбергъ къмъ Пейтцъ и испращалъ вече легки войски до самия Франкфуртъ. Но Цитень, испратенъ противъ него отъ маркграфа Карла, съ едно бѣрзо движение прѣзъ Бунцлау, Саганъ и Наумбургъ, прѣминалъ въ Либерозе и въ спрѣятъ свувалъ на по нататъшнитѣ прѣдприятия на Лаудона.

Между това противъ 26-хилядната армия на принца Хенриха, която се намирала въ Саксония, се събрали при Заацъ, въ Бохемия, до 51.000 войски отъ армията на германскитѣ окрѣзи и австрийскитѣ, подъ началството на цвейбрюкенския херцогъ. Близостта на дѣлъ мнѣгобойни армии на Дауна и на цвейбрюкенския херцогъ една отъ друга и отдалечението на Фридриха къмъ долний

Одеръ, подбудили австрийския при дворенъ воененъ съвѣтъ да прѣдпише и на дѣлъ армии да прѣдприематъ въ отсѫтствието на Фридриха общи настѫпателни дѣйствия. При всичкото прѣвъходство на тѣзи сили, завоюването на Силезия все още се виждало на крайно прѣдпазливия Даунъ твърдѣ трудно, а за това той и рѣшилъ да завладѣе въ Силезия само една коя-да-е крѣпость, която би могла въ послѣдствие да му послужи за опоренъ пунктъ, а главнитѣ усилия да обирне противъ Саксония. Вслѣдствие на това и дѣлъ армии на Дауна и на цвейбрюкенския херцогъ трѣгнали отъ дѣлъ страни противъ принца Хенриха.

Цвейбрюкенския херцогъ влѣзълъ въ Саксония въ началото на августъ прѣзъ Теплицъ и заселъ извѣнрѣдно растѣгнато расположение отъ Шандай на Елба, прѣзъ Петерсвалде, до самия Хемницъ. Принцъ Хенрихъ отъ своя страна заселъ срѣчу него също доста растѣгнато расположение, като ималъ главнитѣ си сили при Дипполдисвалде, послѣ близо до Пирна и най послѣ въ позицията при